PARTICULARITĂȚILE INTELIGENȚEI EMOȚIONALE LA STUDENȚI

THE CHARACTERISTICS OF EMOTIONAL INTELLIGENCE IN STUDENTS

CZU: 159.922:159.942-057.87 **https://doi.org/10.59295/spd2024s.61**

Iulia RACU,
ORCID: 0000-0002-9096-7121
e-mail: racu.iulia9@gmail.com
Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău
Lilia CHIRIAC,
ORCID: 0000-0002-4249-6871
e-mail: lilia.chiriac@gmail.com
Universitatea Tehnică din Moldova

Summary. *The article presents the result of an experimental research dedicated to emotional intelligence at students. In order to study emotional intelligence on all sample which include 128 students from a University from Chișinău we applied The R. Bar-on and D. Goleman emotional intelligence test modified by M. Roco. As results we established that for all students are characteristic only below medium and medium level of emotional intelligence. According to gender variable the medium level of emotional intelligence is more particular for men then for women. Consistent to year of study we underline that the highest frequencies to medium level of emotional intelligence is recording to second and third years of study students.*

Keywords: *gender differences, age differences, emotional intelligence, students*
Cuvinte-cheie: *diferențe de gen, diferențe de vârstă, inteligență emoțională, studenți.*

INTRODUCERE

De câteva decenii, în psihologie, precum și în științele conexe se vorbește frecvent despre inteligența emoțională. Conceptul de inteligența emoțională, a fost adus în discuție de P. Wayne Leon, dar, ulterior, a fost mediatizat de către D. Goleman [1, 2, 3, 4]. P. Wayne Leon și D. Goleman conceptualizează inteligența emoțională drept capacitate sau abilitate de a percepe și gestiona propriile emoții, sentimente și trăiri, precum și capacitatea de a empatiza cu cei din jur și menționează că de fapt inteligența emoțională asigură un anumit grad de fericire și succesul unui individ [2, 3, 4].

Tinerețea, este o etapă semnificativă în dezvoltarea umană, care are ca limite de vârste 20 – 30 / 35 ani, ce prezintă o armonizare, stabilizare şi maturizare cognitivă și psihosocială [5, 6]. Printre particularitățile vârstei vom enumera: echilibru somatic şi psihic, conştiinţa propriei valori, canalizarea şi direcţionarea precisă, riguroasă a intereselor şi aptitudinilor, creşterea responsabilităţii personale şi sociale, apariţia motivaţiei de muncă, a primelor satisfacţii şi insatisfacţii în muncă, angajarea în relaţii interpersonale [5, 6, 7]. D. Papalia, S. Wendkos Olds, C. Davidson, ș.a. menționează

că inteligența emoțională continuă să se dezvolte și să se cristalizeze și în tinerețe [5, 8]. Inteligența emoțională la tineri prezintă anumite particularități și aspecte distinctive, având în vedere faptul că tinerețea este perioada critică de dezvoltare emoțională și socială [2, 3, 4, 5, 7].

În cele ce urmează vom enumera câteva determinante ale inteligenței emoționale în tinerețe: fluctuații emoționale intense, explorarea și definirea identității, sensibilitate la evaluările sociale, dezvoltarea empatiei și a relațiilor interpersonale, reziliența în fața stresului, dezvoltarea abilităților de luare a deciziilor, etc. [2, 3, 4, 5, 6, 7, 8].

Totodată considerăm că autocunoașterea, autocontrolul, motivația, empatia și gestionarea abilităților sociale, care sunt de fapt, componentele inteligenței emoționale sunt abilități esențiale și necesare pentru tinerii contemporani.

MATERIAL ȘI METODĂ

În concordanță cu cele expuse anterior, ne-am propus ca scop *să investigăm cum se manifestă inteligența emoțională la studenți de diferit gen și din diferit an de studiu.* Conform scopului cercetării am lansat și o ipoteză: *presupunem că în manifestarea inteligenței emoționale la studenți există diferențe în funcție de gen și an de studiu.* Ca eșantion, am selectat 128 de studenţi dintr-o universitate din municipiul Chișinău (facultate cu profil economic), 38 băieți şi 90 fete, studenți în anul I, II și III de studii. Pentru a examina nivelurile inteligenței emoționale la studenți am administrat pe întregul lot de subiecți am administrat *Testul de evaluare a inteligenţei emoţionale pentru adulţi R. Bar-On şi D. Goleman adaptat de M. Roco.*

REZULTATE ȘI DISCUȚII

În cele ce urmează vom analiza frecvențele pentru inteligență emoțională la studenți. Studenții din lotul experimental dau dovadă doar de nivel sub mediu și mediu de inteligența emoțională, frecvențele pentru nivelurile enunțate pot fi vizualizate în figura 1.

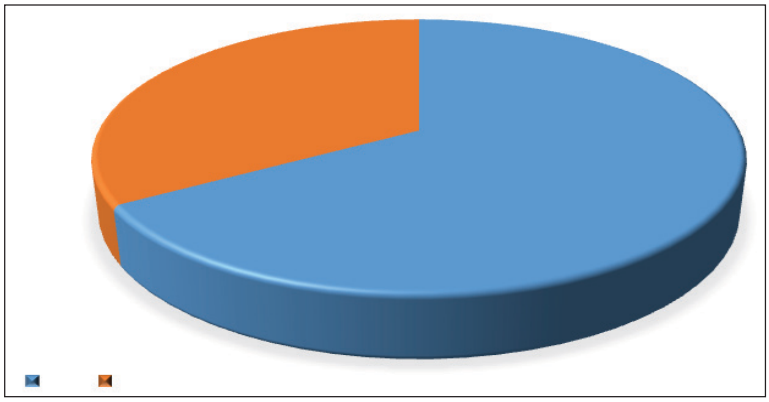


Figura 1. Frecvenţele pentru variabila inteligența emoțională la studenți

Frecvențele pentru nivelurile sub mediu și mediu de inteligență emoțională s-au repartizat după cum urmează: 66,41% din studenți prezintă nivel sub mediu de inteligență emoțională. Pentru acești studenți sunt particulare o capacitate scăzută de conştientizare a emoţiilor personale, de cunoaştere a situaţiei şi de a reacţiona echilibrat la situaţiile neordinare, stresante sau critice. Evidențiem la ei o capacitate redusă a înțelegerii factorilor ce condiționează o stare emoțională negativă precum și dificultăți în identificarea soluţiilor alternative, o motivaţie redusă, nivel scăzut de optimism, lipsa asertivității și a empatiei. Totodată consemnăm abilităţi de comunicare reduse incapacitate de a discrimina stările afective ale celor din jur, de a-i asculta pe cei din jur, etc.

Din totalul subiecţiilor din lotul experimental, 33,59% manifestă nivel mediu de inteligență emoțională. Aceştea se caracterizează ca fiind optimişti, manifestă empatie, reuşesc să menţină echilibrul emoţional, deschişi spre cooperare și spre schimbare pentru a se adapta noilor circumstanțe. Studenții cu nivel mediu de inteligență emoțională reuşesc să-și gestioneze eficient emoţiile în diverse situaţii și adoptă modul democratic de relaţionare interpersonală.

Structura eşantionului este reprezentată prin studenți de gen masculin și studente de gen feminin. Repartizarea studenţilor participanţi la cercetare pentru nivelele inteligenței emoționale după caracteristica gen este prezentată în figura 2.

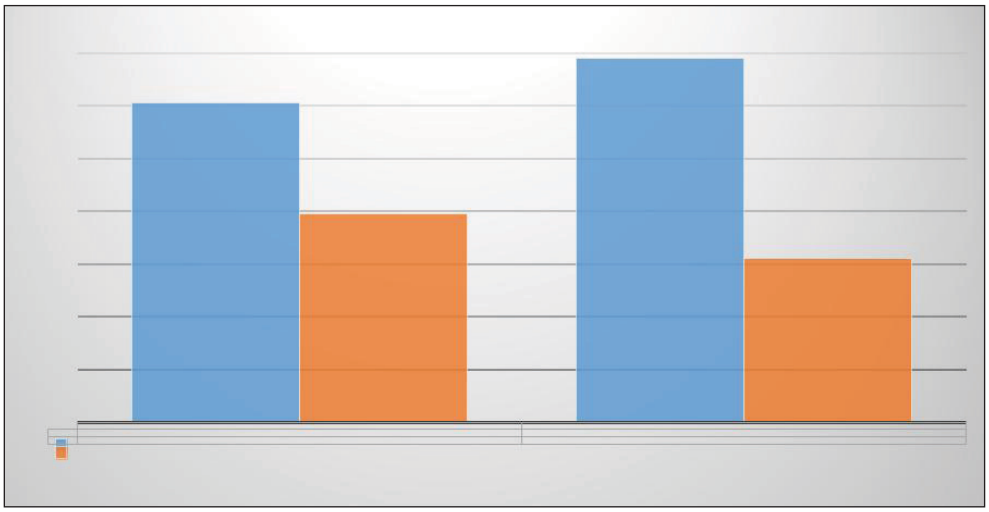


Figura 2. Frecvenţele pentru variabila inteligența emoțională la studenți conform genului

Distribuția de frecvențe din figura de mai sus ne permite să menționăm că studenții conform genului prezintă frecvențe diferite. Astfel la studenți frecvențele se repartizează după cum urmează: cei mai mulți din ei (60,53%) demonstrează nivel sub mediu de inteligență emoțională, în timp ce 39,47% din studenți manifestă nivel mediu de inteligență emoțională.

La studente evidențiem că frecvențele se distribuie în următorul mod: 68,89% din studente au nivel sub mediu de inteligență emoțională și 31,11% din studente se caracterizează prin nivel peste mediu de inteligență emoțională.

O analiză comparativă a rezultatelor ne permite să punctăm următoarele tendințe: nivel sub mediu de inteligență emoțională prevalează la studente (68,89%) spre deosebire de studenți (60,53%). Pentru nivelul peste mediu de inteligență emoțională se atestă o tendință inversă: acest nivel predomină la studenți (39,47%) comparativ cu studentele (31,11%). Statistic, după testul T-student nu identificăm diferențe între rezultatele studenților și cele ale studentelor.

Eșantionul supus studiului a fost constituit din studenți din diferiți ani de studii (anul de studii I, II şi III). Astfel nivelurile inteligenței emoționale la studenți conform dimensiunii an de studii sunt prezentate în figura 3.

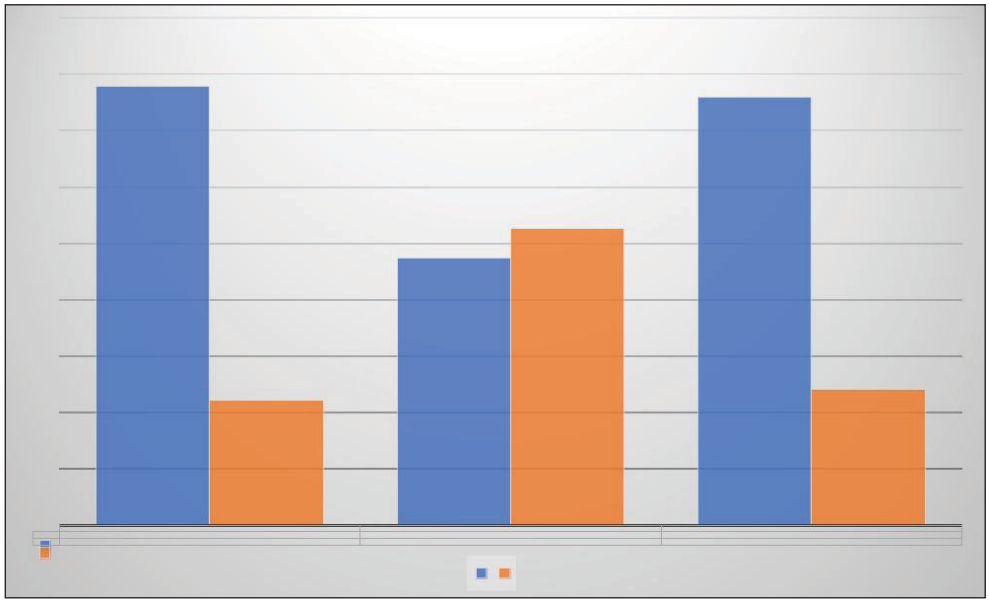


Figura 3. Frecvenţele pentru variabila inteligența emoțională la studenți conform anului de studii

Prezentarea distribuției de frecvențe din figura 3. ne permite să specificăm că studenții după anul de studii reprezintă frecvențe diferite. La studenții anului I de studii frecvențele se împart astfel: cei mai mulți din ei (77,77%) manifestă nivel sub mediu de inteligență emoțională, în timp ce 22,23% din studenți demonstrează nivel mediu de inteligență emoțională.

La studenții anului II de studii se evidențiază că frecvențele se împart după cum urmează: 52,63% din studenți se caracterizează prin nivel mediu de inteligență emoțională şi 47,37% din studenţi au nivel sub mediu de inteligență emoțională. La studenții anului

III de studii frecvențele sunt: 75,86% din studenţi au nivel sub mediu de inteligență emoțională şi 24,14% din studenți se caracterizează prin nivel mediu de inteligență emoțională.

Analiza comparativă a rezultatelor permite consemnarea următoarele tendințe: nivel sub mediu de inteligență emoțională prevalează la studenţi la anul I (77,77%) spre deosebire de studenți de la anul II (47,37%) şi cei din anul III (75,86%). Pentru nivelul mediu de inteligență emoțională se observă o tendință inversă: acest nivel de inteligență emoţională predomină la studenții anului II (52,63%) comparativ cu studenții de la anul I (22,23%) şi III (24,14%).

Tabelul 1. Diferențele pentru inteligența emoțională între rezultatele studenților anul de studii I și studenții anul de studii II, şi între anul de studii II și anul de studii III după testul T Student

Suma:	4410	3500	-0.3	-0.18	56178.69	20731.5798
Media:	72.3	92.11				
Suma:	3500	2260	-0.18	0.03	20731.5798	13975.8621
Media:	92.11	77.93				

Conform testului T-student, se obțin diferențe statistic semnificative pentru inteligența emoţională între rezultatele studenților din anul de studii I și cei din anul de studii II (Anul I: 72,3, Anul II: 92,11) (T=3,4), p≤0,01) cu rezultate mai mari pentru studenții din anul II de studii. Studenţii anului II manifestă un nivel de inteligenţă emoţională mai înalt comparativ cu studenţii anului I. Acest fapt se datorează experienței acumulate pe parcursul anului de studii, pe parcursul căruia au reuşit să stabilească relații cu colegii, să se implice în activități extracurriculare și să-și să îmbunătățească abilitățile comunicare.

Din punct de vedere statistic, în conformitate cu testul T-student, se observă diferențe pentru variabila inteligența emoţională între rezultatele pentru studenţii din anul de studii II și studenţii din anul de studii III (Anul II: 92,11, Anul III: 77,93) (T=2,5), p≤0,01) cu rezultate mai mari pentru studenţii din anul II de studii. Pentru studenţii anului II de studii este caracteristic un nivel mai înalt de inteligenţă emoţională în comparaţie cu studenţii anului III de studii.

CONCLUZII

Conform celor expuse pentru *Testul de evaluare a inteligenţei emoţionale pentru adulţi R. Bar-On şi D. Goleman adaptat de M. Roco* vom prezenta următoarele constatări care definitivează modul de manifestare a inteligenței emoționale la studenți: studenții ce au format lotul experimental se caracterizează doar prin nivel sub mediu și nivel mediu de inteligență emoțională.

Deși nu consemnăm diferențe statistic semnificative conform variabilei gen, studenții demonstrează o frecvență un pic mai mare pentru nivelul mediu de inteligență emoțională comparativ cu studentele. Astfel conform cercetării vom evidenția că studenții prezintă o capacitate mai mare de a da dovadă de echilibru, de a se adapta cu mai mare ușurință la evenimentele și circumstanțele noi și dificile și de a face față problemelor cu care se confruntă.

În conformitate cu variabila an de studiu, cercetarea noastră pune în lumină că frecvențe mai mari pentru nivelul mediu de inteligență sunt particulare studenților din anul II și celor din anul III. Totodată existența diferențelor statistice confirmă că studenții din anul II au nivel mai dezvoltat de inteligență emoțională. Vom explica aceste modificări atât prin maturizarea care se produce odată cu vârsta cât și prin procesul de studii, care condiționează o autocunoaștere mai bună, o stăpânire de sine mai accentuată, o interrelaționare mai variată și diversificată cu un număr mai extins de adulți (semeni, profesori).

REFERINȚE

1. BAR-ON, REUVEN; PARKER, JAMES D.A. *Manual de inteligenţă emoţională: teorie, dezvoltare, evaluare şi aplicaţii în viaţa de familie, la şcoală şi la locul de muncă*. București: Curtea Veche Publishing, 2011. 508 p. ISBN 978-973-669-974-0.
2. GOLEMAN D. *Emoţiile distructive: dialog ştiinţific cu Dalai Lama.* Ed. a 3-a. București: Curtea Veche Publishing, 2013. 568 p. ISBN 978-606-588-575-2.
3. GOLEMAN D. *Inteligenţa emoţională*. Bucureşti: Editura Curtea Veche. 2018. 530 p. ISBN 978-606-44-0072-7.
4. GOLEMAN D. є.a. *Inteligenюa emoюionalƶ on Leaderchip.* București: Curtea Veche Publishing, 2007. 320 p. ISBN 978-973-669-329-8
5. PAPALIA, D., WENDKOS OLDS, S., DUSKIN FIELDMAN, R. *Dezvoltarea umană.* tr. de A. Mîndrilă-Sonetto. București: TREI. 2010. 644 p. ISBN 978-973-707-414-0.
6. MITROFAN, N. *Testarea psihologicƶ. Inteligenюa єi aptitudinile.* laєi: Polirom, 2005. 276 p. ISBN 973-681-867-5.
7. GOLU, F. *Psihologia dezvoltării umane*. București: Universitară. 2010. 315 p. ISBN 973-749-865-6.
8. DAVIDSON R. J. *Creierul şi inteligenţa emoţională.* Bucureşti. Editura Litera, 2016. 357 p. ISBN 978-606-33-0413-2.